

Zapkliklees Hans Beerekamp

Zorgen? Jullie weten niet wat zorgen zijn!

In *Rondom 10* (NCRV) werd zaterdag hartstochtelijk gedebatteerd over de vraag of mensen met een verstandelijke beperking ontmoedigd zouden moeten worden om kinderen te krijgen. Zelfs de mogelijkheid van gedwongen anticonceptie kwam ter sprake.

Het onderwerp zoemt al een tijdje rond. Dit keer vormde de aanleiding het documentaire tweeluik *Machteloos* door Marlou van den Berge, waarvan de rubriek *Dokument* (NCRV) gisteren het tweede deel uitzond. Daarin werd ook de volledige context zichtbaar van een besluit tot uithuisplaatsing van een jong kind. Een spectaculaire montage van scènes die leidden tot de komst van de politie, was al meerdere malen vertoond, in *Netwerk* en *Rondom 10*. Die uitsnede deed nauwelijks recht aan de genuanceerde kracht van een documentaire die een onoplosbaar probleem blootlegt.

Om te beginnen gaat het bij de bewoners van 'locatie Parkwijk' niet alleen maar om mensen met een verstandelijke beperking. Gebrek aan intelligentie en inzicht in de consequenties van hun al dan niet pedagogisch handelen speelt zeker een rol. Maar met de daar geplaatste ouders is meer aan de hand: we zouden ze „sociaal zwak” kunnen noemen. Ze hebben nauwelijks geld, zijn soms dakloos geweest, gebruiken regelmatig grote hoeveelheden alcohol en wiet, zijn vaak psychisch beschadigd en neigen naar verbale en fysieke agressie. Beslist andere

koek dan een stel met het syndroom van Down dat zo graag een kindje wil.

De ouders 'op Parkwijk' krijgen een laatste kans om te bewijzen dat ze voor hun kind kunnen zorgen. Naast een gezinsvoogd kijken gezinscoaches, gedragsdeskundigen en andere zorgprofessionals voortdurend over hun schouder mee. En het is een gevecht tegen de bierkaai, dat gevoerd wordt tussen twee mensensoorten die elkaars taal slecht verstaan.

De coaches zijn in de documentaire soms tot tranen geroerd als ze weer gefaald hebben in het voorkomen van blauwe plekken en „papa's die stoned zijn”. Hun wapens zijn flip-overs en afsprakenlijstjes: „We maken van dit gesprekje een verslagje en dat sturen we naar de gezinsvoogd”.

Een vrouw die zwanger is van haar vijfde kind weigert een drugstest, omdat ze weet dat die alleen maar de kans vergroot dat ze ook deze baby kwijt zal raken. „Snap je dat wij ook zorg hebben?”, vraagt de gezinscoach. „Nee, want jullie weten niet eens wat zorgen zijn”, schreeuwt ze woedend ten antwoord.

Kinderen moeten beschermd worden tegen ouders die hun schade berokkenen. Maar de paria's van Parkwijk hebben ook recht op een eerlijke en duidelijke benadering door hulpverleners die de facto hun rechters zijn.

➤ Kijk ook op nrc.nl/mediablog